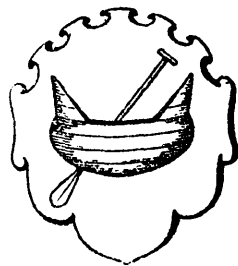

DZIENNIK

ZARZĄDU

Redakcja i Administracja
Plac Wolności 14. Tel. 26-06.
Adminstr. czynna od g. 9-12 w p.
Redakcja od godz. 2-3 po południu

Prenumerata: Miesięcznie zł. 1.--

M. ŁÓDZI.

Ogłoszenia: Wiersz nonparel (cztery szp. na stronie) zł. 0.25—Przed tekstem zł. 0.55—za wiersz (dwie szpalty na stronie) Drobnie zł. 0.05 za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie zł. 0.30

Cena egzemplarz. 0.25.

Nr. 25 (401)

Łódź, dnia 21 czerwca 1927 r.

Rok IX

Treść N-ru: O politykę inwestycyjną. —Protokół 18 (V sesji) posiedzenia Rady Miejskiej z 9 czerwca 1927 r. — Kronika miejska. — Z życia miast polskich. — Ogłoszenie.

Zarząd Związku Miast Polskich zwrócił się do p. Ministra Skarbu z poniższym memorjałem w sprawie inwestycji w miastach, wymagających znacznych wkładów. Memorjał opiera się na danych o stanie i potrzebach miast polskich, zebranych w drodze ankiety przez biuro Związku Miast Polskich.

O politykę inwestycyjną miast.

Wskreszenie niepodległości Państwa Polskiego zastało miasta polskie w wielkiem zaniedbaniu.

Zaniedbanie to odczuć się dało przedewszystkiem na terenie b. zaboru rosyjskiego, a w mniejszym już stopniu na ziemiach byłego zaboru austriackiego. Co się tyczy miast byłej dzielnicy pruskiej, to rozwój ich nie był hamowany w czasie niewoli, stąd stan miast tych w chwili powstania Państwa Polskiego przedstawiał się o wiele korzystniej.

Ogólne jednak zaniedbanie miast polskich, zastój w ich rozwoju, a także potrzeba konserwacji już istniejących przedsiębiorstw, znacznie wzrosły podczas wojny światowej, której skutki odczuć się dały w każdej dziedzinie miejskiego życia gospodarczego. Zniszczenie warsztatów pracy, siedzib ludzkich i gospodarstw oraz związane z tem zaniedbanie w dziedzinie sanitarnej odbiło się na życiu i stanie ekonomicznym miast.

Konieczność naprawy istniejącego stanu rzeczy zniewoliła już w r. 1918 sfery rządowe do dokładnego zbadania stanu faktycznego drogą specjalnej ankiety, która obejmowała jednak tylko b. Królestwo Polskie.

Dopiero ankieta przeprowadzona w r. 1921 przez Związek Miast Polskich objęła wszystkie Województwa Rzeczypospolitej i zawiera dane zebrane z 268 miast.

Na podstawie tej ankiety stwierdzono w miastach poważne braki najkonieczniejszych nowoczesnych urządzeń cywilizacyjnych.

I tak:

Bruki: Sprawa bruków w miastach polskich okazała się bardzo zaniedbana, jedynie miasta b. dzielnicy pruskiej mają bruki w znacznej mierze ulepszone. Na 268 miast lepsze bruki posiada 41 miast, z czego z woj. poznańskiego 23; średniej jakości bruki znajdują się w 87 miastach.

Reszta miast albo bruków nie posiada zupełnie, albo też są one złe.

Wodociągi: Więcej niż połowa ze zgłoszonych miast, bo 149 posiada wodę złą; 84 miasta zaopatrywane są w wodę przez studnie wiercone, a zaledwie 45 miast posiada wodociągi.

Kanalizacja: istnieje tylko w b. dzielnicy pruskiej oraz w Małopolsce i to jest ona — za wyjątkiem niektórych wielkich miast — tylko częściową.

Elektrownie, Gazownie: Połowa miast Królestwa Polskiego nie posiada zgoła żadnego oświetlenia lub też posiada jedynie rzadko rozmieszczone latarnie naftowe. Druga połowa miast tej dzielnicy posiada skąpe oświetlenie elektryczne, gazownie natomiast są bardzo rzadkie.

Oдноśnie zaś woj. Poznańskiego, to na 45 miast — 26 miast posiada gazownie, a 18 — elektrownie.

Ogółem na 268 miast w 88 gminach są elektrownie, a w 38 gazownie — reszta miast posiada bardzo prymitywne oświetlenie lub też żadnego.

Rzeźnie: jako należące do bardzo ważnych pod względem higienicznym urządzeń miejskich i stanowiące jeden ze wskaźników kultury sanitarnej — tylko w typie wzorowym odpowiadają swemu zadaniu. A takich w 268 miastach jest zaledwie 32, z których woj. Poznańskie posiada 20, a Małopolska 10 — reszta miast t. j. 236 posiada wprawdzie w 138 wypadkach rzeźnie, lecz są one niehigieniczne i małe, a w 86 miastach zakładów tych brak.

Taki stan zaniedbania zauważyć się daje również odnośnie ilości budynków szkolnych i ich higieny oraz odnośnie szpitali, które, na 268 miast, posiada zaledwie 95 miast; odnośnie ogrodów publicznych, kąpielisk i t. p.

Pierwsze lata renesansu Państwa Polskiego nie sprzyjają rozwojowi miast; nie mogło być mowy ani o wydatnej i systematycznej pomocy rządowej, ani też o tem, by miasta polskie mogły wypełnić żądania odbudowy i zaopatrzenia się w niezbędne urządzenia użyteczności publicznej własnymi siłami.

Czynnikiem, uniemożliwiającym zupełnie spełnienie w tym kierunku zadań samorządu miejskiego, była inflacja pieniądza państwowego.

Nie polepszyła się też sytuacja z chwilą ustanowienia w r. 1924 złotej waluty — nie było bowiem środków na inwestycje, których wprowadzenie w ramach szczupłego budżetu miast było niemożliwością. Mogłyby wprawdzie miasta zdobyć środki ze zwiększonego opodatkowania obywateli, a niektóre tylko z nich również ze zwiększenia opłat za korzystanie z urządzeń użyteczności publicznej, taka metoda jednak

doprowadziłaby tylko do wzrostu drożyzny i do jeszcze większego zmniejszenia obiegu pieniężnego.

Zaciągany zaś przez miasta kredyt krótkoterminowy, jako służący do zaspakajania dużym kosztem potrzeb doraźnych, najpilniejszych i stanowiący jedynie obrotowy czynnik pomocniczy w gospodarstwie krajowym — nie mógł być użyty na inwestycje.

Rychle przeprowadzenie w miastach inwestycji, zwłaszcza nowoczesnych urządzeń cywilizacyjnych, pożądane jest nie tylko dla higienicznego podniesienia stanu miast polskich, ale wogóle dla życia gospodarczego i społecznego, by wyjść z obecnego kryzysu — pożądane jest dla podniesienia dobrobytu i kultury ludności, a także dla rozwiązania problemu bezrobocia i podniesienia stanu majątkowego miast.

Inwestowanie przez miasta już w dobie obecnej jest zatem celowe zarówno dla samych miast i ich mieszkańców, jak i dla całego Państwa.

Cyfrowe zestawienie i porównanie stanu miast dawnych trzech dzielnic najlepiej wykazuje potrzebę rozpoczęcia polityki inwestycyjnej.

Najkorzystniej przedstawiają się miasta b. dzielnicy pruskiej, w przeważnej ilości zaopatrzone we wszystkie niezbędne urządzenia użyteczności publicznej; stąd stoją one wysoko pod względem higienicznym, posiadają pokaźny majątek, a przedewszystkiem nie opierają się li tylko na budżecie administracyjnym, t. j. konsumcyjnym, lecz na budżecie przedsiębiorstw miejskich, co pozwala im z dochodów tych budżetów stwarzać rezerwy, obracane na dalsze inwestowanie — a więc zezwala na prowadzenie racjonalnej gospodarki, zdążającej ku stałemu rozwojowi miast. Wyższy jednak poziom tych miast, jak i potrzeba konserwacji urządzeń, zmusza również miasta b. dzielnicy pruskiej do szukania źródeł kredytowych.

Znacznie gorszy jest już obecnie stan miast b. dzielnicy austriackiej, a w zupełnym w tym kierunku zaniedbaniu znajdują się miasta b. zaboru rosyjskiego, jak to wykazuje poniższe cyfrowe zestawienie miast o liczbie ludności 20.000 — 30.000 mieszkańców:

M i a s t o	Posiada nowoczesne urządzenia cywilizacyjne					Budżet w cyfrach okrągłych (w tysiącach)	Wartość majątku miejskiego około zł. (w tysiącach)
	Elekrownia	Rzeźnia	Hale targ.	Wodociągi	Kanalizacja		
<i>B. dzielnica pruska</i>							
Gniezno	1	1	—	1	1	3.200	15.000
Inowrocław	1	1	—	1	część.	1.400	11.000
Toruń (liczba ludności około 45.000 mieszk.)	1	1	—	1	1	3.300	26.000
<i>B. dzielnica austriacka</i>							
Drohobycz	1	1	małe	1	część.	1.400	22.000
Jarosław	—	1	1	1	"	500	16.000
Nowy Sącz	1	1	—	1	1	300	6.000
Rzeszów	1	1	—	—	część.	600	11.000
Stryj	—	1	1	—	—	700	6.000
Kołomyja	1	1	1	—	—	700	4.000

M i a s t o	Posiada nowoczesne urządzenia cywilizacyjne					Budżet w cyfrach okrągłych (w tysiącach)	Wartość majątku miejskiego około (zł. w tysiącach)
	Elektrownia	Rzeźnia	Hale targ.	Wodociągi	Kanalizacja		
<i>B. dzielnica rosyjska</i>							
Dąbrowa Górnicza	prywatna	1	—	częściowo	—	1.400	5.000
Łomża	1	1	—	—	—	750	1.000
Ostrowiec	1	1	—	—	częśc.	600	1.200
Płock	prywatna	1	1	1	1	400	2.000
Zduńska Wola	"	1	—	—	—	450	2.000
Zgierz	konces.	1	1	—	—	500	2.000
Zamość	1	1	—	—	—	600	5.000
<i>Kresy</i>							
Kowel	1	1	1	—	—	650	2.500
Łuck	1	1	1	—	—	900	660
Pińsk	kolej.	1	1	—	—	600	2.000

Powyższe zestawienie wykazuje, iż miasta b. dzielnicy pruskiej, a tylko częściowo i b. dzielnicy austriackiej, posiadają własne elektrownie, przeważnie wzorowo urządzone rzeźnie, wodociągi i kanalizacje, to też budżety miast Województwa Poznańskiego, obejmujące szereg wzorowych przedsiębiorstw komunalnych, dochodzą cyfr od 1 i pół do 3 milionów złotych, podczas gdy budżety miast b. dzielnicy austriackiej, a przede wszystkim b. dzielnicy rosyjskiej o tej samej liczbie ludności, w przeważającej części tylko administracyjne—sięgają zaledwie cyfr od 400 tys. do 600 tys., z wyjątkiem ośrodków, posiadających większe kompleksy gruntów lub lasów.

Najlepszą ilustracją obecnego stanu miast polskich jest wartość posiadanej przez nie majątku, która w miastach b. zaboru pruskiego przekracza 10 milionów złotych, dochodząc do cyfr 20 mil. złotych; słabiej już przedstawia się ta kwestja w Małopolsce, a najwydatniej zubożenie miast ilustrują cyfry odnośnie wartości majątku miejskiego miast b. dzielnicy rosyjskiej, która w porównaniu z miastami b. zaboru pruskiego jest 5-cio a nawet 10-cio krotnie niższa.

Fatalny ten stan miast polskich, zwłaszcza b. zaboru rosyjskiego, zauważyć się daje również w miastach większych, jak np. Piotrków, Zawiercie i t. p., o liczbie ludności ponad 40.000 mieszkańców, których majątek wynosi 800.000 a nawet 400.000 złotych, zaś budżety tych miast dochodzą do cyfry 850.000 zł.

W miastach o liczbie ludności poniżej 20.000 mieszk. zaniedbanie jest o wiele większe, a budżety, przeważnie czysto administracyjne, na żadną w tym kierunku poprawę nie pozwalają.

Z przytoczonych wyżej cyfr wynika, że w miastach, opartych wyłącznie o budżet administracyjny, nie może być mowy o wytworzeniu własnymi siłami lepszych warunków wydajności gospodarczej, nie może być mowy o powiększeniu wartości majątku miejskiego, który jest podstawą wszelkich poczynań w kierunku rozwoju miasta.

Rzut oka na cyfry budżetowe miast jednego typu, t. j. o liczbie ludności około 20 — 30.000 mieszkańców, najlepszą będzie tego ilustracją.

M i a s t o	Budżet administ. za r. 1924		Budżet przedsię- biorstw miejskich za r. 1924		Dochód za rok 1924 w stosunku do obu rodzajów budżetu	
	Dochód	Rozchód	Dochód	Rozchód	Admini- stracja	Przeds. komun.
<i>B. dzielnica pruska</i>					o k o ł o	
Gniezno	908.069	886.340	1.306.411	1.281.240	41 %	59 %
Leszno	352.944	352.944	822.309	822.309	30 "	70 "
<i>B. dzielnica austrij.</i>						
Drohobycz	734.331	734.331	78.568	78.568	90 "	10 "
Jarosław	235.287	241.467	54.430	48.250	81 "	19 "
Rzeszów	628.508	637.618	14.796	814	97,5 "	2,5 "
Stryj	563.240	516.509	48.425	40.976	92 "	8 "
Tarnopol	528.936	532.445	229.500	262.679	70 "	30 "
<i>B. dzielnica rosyjska</i>						
Dąbrowa Górna.	321.650	361.385	52.350	12.615	95 "	5 "
Płock	493.249	516.294	144.435	121.390	77 "	23 "
Tomaszów Mazow.	433.220	468.343	164.587	129.693	70 "	30 "
Zgierz	484.502	503.019	29.395	5.037	94,5 "	5,5 "
<i>Kresy</i>						
Brześć n/B.	987.867	1.015.142	29.633	2.358	97 "	3 "
Kowel	410.532	446.756	43.400	7.176	90 "	10 "
Łuck	592.603	611.679	43.306	22.661	93 "	7 "

Z powyższego zestawienia wynika, że jedynie budżety miast b zaboru pruskiego wykazują większą ilość należycie rozwiniętych przedsiębiorstw komunalnych, a wskutek tego i większą żywotność, stąd nadwyżki służyć mogą do dalszego podnoszenia stanu danego miasta.

Nawet miasta o liczbie ludności od 4 do 7.000 mieszkańców w b. dzielnicy pruskiej wykazują prowadzenie racjonalnej gospodarki, zdążającej do stałego ich rozwoju przez opieranie się na budżetach przedsiębiorstw komunalnych.

I tak: np. miasto Chodzież posiada budżet administracyjny dochodzący do cyfry 100.000 złotych (dany z r. 1924), zaś budżet przedsiębiorstw, sięgający cyfry 254.000 zł.

Miasto Wolsztyn posiada budżet administracyjny w kwocie 42.000 zł., zaś budżet przedsiębiorstw komun. w kwocie 87.000 zł.

Miasta b. zaboru austriackiego, a przede wszystkim rosyjskiego, opierają się prawie wyłącznie na budżetach administracyjnych, dla braku wzorowych przedsiębiorstw komunalnych, a w wypadku posiadania tychże, są one prymitywne, czego dowodzą cyfry budżetowe, zaś dochody z nich otrzymywane przeznaczone są przeważnie na pokrycie wydatków administracyjnych, stąd w zasadzie są to wogóle budżety konsumpcyjne.

Oparcie się o budżet przedsiębiorstw komunalnych nie pozwala wprawdzie na przeprowadzenie dalszych inwestycji siłami danego miasta, lecz przyczynia się do powiększenia majątku miejskiego, zezwala na konserwację istniejących przedsiębiorstw oraz daje możność zaciągnię-

cia pożyczki inwestycyjnej, spłacalnej z dochodów budżetów gospodarczych.

Na tym poziomie zaś nie stoją miasta b. zaboru austriackiego, a już zupełnie miasta b. dzielnicy rosyjskiej, które ponadto doznały w znacznym stopniu zniszczenia wojennego.

Na ten zaniedbany stan miast polskich Zarząd Związku Miast Polskich zwracał uwagę od początku powstania Państwa Polskiego, przygotowując ciągle materiał statystyczny, obejmujący najważniejsze dane odnośnie obecnego stanu miast pod względem zaludnienia, zabudowania, posiadanych przedsiębiorstw komunalnych, wartości majątku miejskiego, zdolności płatniczej—przy równoczesnem wykazywaniu potrzeb inwestycyjnych.

Zebrane przez Związek Miast Polskich dane wykazały potrzebę udzielenia miastom kredytu inwestycyjnego na ogólną sumę około 500 milj. złotych. Zdawano sobie przeto sprawę, iż uzyskanie tak wielkiej kwoty, czy to wewnątrz kraju, czy przez pożyczkę zagraniczną, jest niemożliwe i że akcja inwestycyjna posuwać się musi etapami. Przeprowadzono zatem podział inwestycji na trzy grupy, zaliczając do grupy I-ej inwestycje, szybko budujące się i prędko a wysoko rentujące, jak: elektrownia, gazownia, rzeźnia i hale targowe, do grupy II-ej inwestycje, powoli budujące się, jak: wodociągi i kanalizacja, do III-ej zaś wszelkie inne, a przede wszystkim nie rentujące się, jak: szkoły, szpitale, ratusze i t. p.

Rozdzielenie inwestycji na powyższe trzy grupy i dążenie do realizacji w pierwszym rzędzie zapotrzebowań grupy I-ej podyktowane było tym względem, iż słabe dziś finansowo miasta zaopatrzyć należy przede wszystkim w szereg przedsiębiorstw, prędko budujących się, a szybko i wysoko rentujących, by przysporzyć miastom majątku i by umożliwić im spłatę pożyczki ewentualnie już z dochodów tych przedsiębiorstw. Dopiero po spłacie pożyczki poprzedniej nastąpiłby etap II, t. j. rozpoczęcie inwestycji grupy drugiej, mianowicie: budowa wodociągów i kanalizacji, a wreszcie na ostatniem miejscu znalazłyby się inwestycje grupy trzeciej.

Na podstawie zebranych materiałów statystycznych dokonano w ramach poszczególnych grup tymczasowych obliczeń, które wykazały, iż suma potrzebnych na inwestycje kredytów wyniesie:

- w grupie I-ej około 90 milionów złotych,
- w grupie II-ej około 150 milionów złotych,
- w grupie III-ej około 200 milionów złotych.

Tak przygotowana akcja przedstawiona została Bankowi Gospodarstwa Krajowego, z którym Związek Miast Polskich odbył szereg konferencji; na konferencjach tych ustalono na zasadzie zebranych przez Biuro Związku Miast Polskich statystycznych danych — iż potrzebną na przeprowadzenie inwestycji grupy I-ej — sumę 90 milionów złotych należałoby rozdzielić następująco:

- dla miast b. Kongresówki kwotę 30 milionów złotych,
- „ b. dzielnicy austrj. kwotę 22,5 milionów,
- „ kresowych kwotę 22,5 milionów złotych.
- „ b. dzieln. pruskiej, Pomorza i Górn. Śląska kwotę 15 milionów złotych.

Reasumując powyższe, Zarząd Związku Miast Polskich ma zaszczyt niniejszem zwrócić się do Pana Ministra z prośbą:

1) o uznanie potrzeby rozpoczęcia polityki inwestycyjnej ze względu na podniesienie obecnego stanu miast i o wydanie polecenia Bankowi Gospodarstwa Krajowego prowadzenia w dalszym ciągu rozpoczętej w tym kierunku akcji wspólnie ze Związkiem Miast Polskich,

2) o wydanie zarządzeń umożliwienia Bankowi Gospodarstwa Krajowego umieszczenia listów zastawnych na powyższe cele.

(„Samorząd Miejski” — VI/1927 r.)

Protokół

18. (V sesji) posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dnia 9 czerwca 1927 r.

Komplet radnych 75. Obecnych radnych 64. Komplet członków Magistratu 10. Obecnych członków Magistratu 8.

Posiedzenie otworzył o godz. 21 min. 30 Prezes Rady Miejskiej, dr. B. Fichna, w obecności quorum Rady (72 członków), zaprosiwszy do stołu prezydjalnego radnych-sekretarzy W. Credową i A. Cyrańskiego oraz Dyrektora Biura Rady Miejskiej, P. Rundo, do prowadzenia protokołu.

PRZYJĘTO DO WIADOMOŚCI:

1. Krótkie zapytania:

a) 1. r. Słoniewskiego — czy prawdą jest, że poseł Rąb pobiera od gminy miejskiej wynagrodzenie za udzielanie lekcji na kursach wieczorowych, wówczas, gdy jeszcze ani razu na wzmiankowanych kursach nie był.

2. odpowiedź ławn. Kruczkowskiego, w imieniu Magistratu, że poseł Rąb zawsze jest obecny na kursach.

b) 1. r. dr. Schweiga: Czem tłumaczy się, że magistrat wypłacił w ostatnich dniach t. zw. 13-tą pensję lekarzom, zatrudnionym w szkolnictwie, jednakowoż nie wypłacił lekarzom, zatrudnionym w Wydziale Zdrowotności Publicznej, Oddziale Szpitalnictwa.

2. odpowiedź wprez. Groszkowskiego w imieniu Magistratu, że lekarzom nie była wypłacona żadna 13-ta pensja.

c) 1. r. Lichtensteina, czy Magistratowi wiadomo, że w ostatnich dniach udała się delegacja radnych do wojewody z protestem przeciwko ostatnim uchwałom Rady Miejskiej w sprawie zmiany statutu Wydziału Kanalizacji i Wodociągów. Czy jest to Magistratowi wiadomo i czy wiadomo kim byli ci panowie, jakie frakcje reprezentowali i co właściwie zamierzali przeprowadzić swoją interwencją.

2. odpowiedź wprez. Wójewódzkiego, w imieniu Magistratu, że oficjalnie nic nie wiadomo z tych względów, że Wojewoda w tej sprawie nie zwracał się do Magistratu. O tyle tylko wiadomo, o ile sprawa ta była poruszona w gazetach z wymienieniem nazwisk tych panów.

2. Zawiadomienia członków Rady Miejskiej: W. Adamskiego, Z. Hajkowskiego, ks. D. Kaczyńskiego, dr. St. Kopcińskiego, K. Weigelta, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym,

3. Komunikat Klubu Radzieckiego N. P. R. w Radzie Miejskiej m. Łodzi, treści następującej:

„Niniejszem uprzejmie komunikujemy, iż do Klubu N. P. R. wstąpili członkowie Rady: Hajkowski i Muszyński.

W związku z wstąpieniem dwóch ławników do Klubu, deklaracja nasza, złożona na posiedzeniu R. M. w dniu 19 maja 1927 roku zostaje zmieniona o tyle, że za ławników Hajkowskiego i Muszyńskiego Klub nasz bierze całkowitą odpowiedzialność.

Prosimy o odczytanie powyższego na najbliższym posiedzeniu oraz wniesienie do protokołu.”

4. Uchwałę Magistratu Nr. 460 z dnia 17 maja 1927 roku o przesunięciu terminu, od którego poczynając ma być spłacana przez pracowników Zarządu Miejskiego w 6 ratach miesięcznych połowa jednorazowe-

go zasiłku, wypłaconego im na podstawie uchwały Rady Miejskiej Nr. I z dnia 23 listopada 1926 roku, z dnia 1 czerwca na dzień 1 października 1927 roku.

5. Odezwy Magistratu:

a) *Wydziału Zdrowotności Publicznej z dnia 10.V-1927 roku, treści następującej:*

„W Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Nr. 38 poz. 255 została ogłoszona ustawa z dnia 19 marca 1925 roku o pokrywaniu kosztów leczenia ubogich żydów, będących stałymi mieszkańcami gmin na obszarze b. Królestwa Kongresowego.

W myśl ustawy tej koszty leczenia ubogich chorych żydów w szpitalach państwowych i komunalnych lub za takie przez Związki Komunalne uznanych, powstałe p o d n i u w e j ś c i a w ż y c i e powyższej ustawy, t. j. po dniu 19.IV-1925 roku, o ile nie mogą być pokryte przez samych leczonych, lub przez osoby, czy instytucje zobowiązane do tego, mają być pokrywane w identyczny sposób, jaki jest przewidziany dla pokrywania kosztów leczenia ubogich chorych chrześcijan, t. j. przez gminy przynależności, zaś koszty leczenia, powstałe przed dniem wejścia w życie w. w. ustawy, pokryte być mają, w myśl postanowienia Rady Administracyjnej Królestwa Polskiego z dnia 25.XI 7 | XII 1 | 841 roku, w sposób w niem przewidziany.

Wyjaśnić należy, że postanowienie Rady Administracyjnej Królestwa Polskiego z dnia 25.XI-1841 roku wprowadziło na terenie b. Kongresówki obowiązek pokrywania kosztów leczenia ubogich żydów przez *D o z o r y B ó ź n i c z e*, a to w odróżnieniu od kosztów leczenia ubogich chrześcijan, obciążających, na zasadzie postanowienia Księcia Namiestnika z dnia 2.XII-1817 roku, gminy polityczne.

Ze względu na to, że prawo 1841 roku sprzeciwia się zarówno dzisiejszym zasadom demokratycznym, jak i duchowi ustawodawstwa polskiego, musiało więc ulec zmianie w kierunku zrównania wszystkich obywateli państwa i zniesienia różnic w traktowaniu ich w dziedzinie prawa publicznego.

Stosowanie przepisów postanowienia Rady Administracyjnej z dnia 25.XI-1841 roku w wypadkach, które zaistniały w czasie mocy obowiązującej tego postanowienia, jest konieczne z powodu nieprzystosowania się gmin politycznych do nowego stanu rzeczy, skutkiem czego znaczne ciężary, któreby na nie spadły, gdyby ponieść musiały wszelkie p o d z i e Ń w e j ś c i a w ż y c i e omawianej ustawy zaległe koszty leczenia ubogich żydów, jako przerastające możliwości finansowe gmin, odbiłyby się bardzo niekorzystnie na ich istnieniu.

Z uwagi na powyższe, magistrat m. Łodzi na posiedzeniu swem w dniu 12 czerwca 1925 roku uchwałą Nr. 702, w związku z wnioskiem Wydziału Zdrowotności Publicznej Nr. 1803 | 25 z dnia 5.V-25 r., postanowił wyrazić w zasadzie zgodę na przystąpienie z dniem 1 września 1925 roku do rewindykacji kosztów leczenia ubogich żydów, będących stałymi mieszkańcami gmin, znajdujących się na obszarze b. Królestwa Kongresowego. Uchwała ta jest konsekwencją artykułów 1 i 2 ustawy z dnia 19 marca 1925 roku i uprawnia Magistrat do niezwłocznego rewindykowania zaległych kosztów leczenia w okresie od kwietnia 1915 roku do kwietnia 1925 roku. Jednakże Łódzka Gmina Wyznaniowa, opierając się na uchwałę Rady Miejskiej z dnia 11 października 1917 roku, która, wychodząc z zasady równouprawnienia wszystkich obywateli, postanawia, by Magistrat płacił za koszty leczenia wszystkich niezamożnych mieszkańców m. Łodzi, bez różnicy wyznania — uchyła się od regulowania zaległości kosztów kuracyjnych, powstałych w wyżej wzmiankowanym okresie (od 15 kwietnia 1915 roku do 18 kwietnia 1925 roku).

Wobec powyższego Wydział Zdrowotności Publicznej, działając na podstawie uchwały Magistratu Nr. 702 z dnia 12.VI-1925 roku, wydał cały szereg zarządzeń, zmierzających do rewindykacji kosztów kuracyjnych od Łódzkiej Gminy Żydowskiej Wyznaniowej i jednocześnie uprasza Magistrat o powiadomienie Rady Miejskiej, iż, wobec ustawy z dnia 19 marca 1925 roku o pokrywaniu kosztów leczenia ubogich żydów, będących stałymi mieszkańcami gmin na obszarze b. Królestwa Kongresowego, w myśl art. 1 i 2 pomienionej ustawy (poz. 255 Dz. U. R. P. Nr. 38 z dnia 18 kwietnia 1925 roku) — podjęta uchwała przez Radę Miejską z dnia 11.X.17 nie posiada mocy obowiązującej.“

b) *Wydziału Opieki Społecznej z dnia 5 maja 1927 r., treści następującej:*

„Na skutek polecenia z dnia 14 kwietnia r. b. za L. dz. 1769 | 27-1a, uprzejmie komunikujemy, co następuje:

1) w okresie od 1.I-1924 r. do 31.XII-1926 r. Wydział Opieki Społecznej wysłał do gmin zamiejscowych rachunków na sumę zł. 225.404 gr. 68 za utrzymanie w łódzkich zakładach opiekuńczych starców i dzieci, posiadających prawo do opieki w zamiejscowych gminach.

W ciągu tego okresu Wydział Opieki Społecznej wyrewindykował z gmin zł. 73.545 gr. 04, z tego w r. 1924 — 13.854,57 zł., w r. 1925 — zł. 23.695,42 gr., w r. 1926 — zł. 36.995,05 gr.

Pozostało na dzień 1.1 r. b. nieregulowanych rachunków na sumę zł. 151,860.64 gr.; 2) ile z kwoty zł. 151,860,64 zaległych sum z tytułu zwrotu wydatków na opiekę społeczną będzie Wydział Opieki Społecznej mógł wyrewindykować, ustalić obecnie trudno, gdyż rachunki, wysłane do gmin na powyższą sumę, zostały przez urzędy gminne zakwestjonowane z racji swoistego komentowania przez poszczególne gminy Ustawy o opiece społecznej z dnia 16.8.1923 r.

Dotychczas Wydział Opieki Społecznej zaskarżył do władzy nadzorczej oraz do Najwyższego Trybunału Administracyjnego orzeczenia gmin w sprawie pokrycia rachunków na sumę 25.328 zł. 38 gr.

Sprawa zaskarżenia decyzji gmin, dotyczących nieregulowania rachunków na pozostałą kwotę, znajduje się w toku.

W zakończeniu Wydział Opieki Społecznej uważa za wskazane podkreślić, że personel, załatwiający sprawy rewindykacji zaległych sum z tytułu zwrotu wydatków na opiekę społeczną, kosztuje Magistrat rocznie około 5,700 zł. (zatrudnione są 2 osoby z uposażeniem według VI grupy urzędników miejskich)."

c) *Wydziału Zdrowotności Publicznej z dnia 16.IV-1927 r., treści następującej:*

"W wykonaniu polecenia Nr. 1767 i 27 z dnia 2 kwietnia r. b. w sprawie zastosowania się do uchwał Rady Miejskiej, wyszczególnionych w protokóle ze specjalnego posiedzenia z dnia 26 lutego r. b., a dotyczących Wydziału Zdrowotności Publicznej w punktach c, d, e, uprzejmie komunikujemy, że w sprawach unormowania opłat szpitalnych powzięta została uchwała Delegacji W. Z. P., ustalająca pobieranie taksy szpitalnej narówni ze szpitalami warszawskimi.

Co do przedłożenia sprawozdania liczbowego, obejmującego wysokość zaległych sum z tytułu zwrotu wydatków na zdrowotność publiczną, Wydział Zdrowotności Publicznej przesyła w załączeniu wykaz nieregulowanych dotychczas kosztów leczenia i nadmienia, że wykaz ten nie jest ścisły ze względu na to, iż za m. marzec r. b. Wydział nie otrzymał zawiadomienia z Kasy Głównej, jaką sumę za ten okres wpłaciły różne urzędy. Ogólna suma zaległości do dnia 28 lutego r. b. włącznie wynosi ogółem zł. 533,949.

Wyjaśnień o rozrachunku wzajemnych należności z Kasą Chorych udzielić może bezpośrednio Wydział Prezydjalny, który w tej sprawie zwoływał konferencję z przedstawicielami Kasy Chorych m. Łodzi."

d) *Wydziału Prezydjalnego z dnia 4 czerwca 1927 r., treści następującej:*

"W związku z umieszczonem w protokóle 10 (V sesji) specjalnego posiedzenia Rady Miejskiej z dnia 26 lutego 1927 roku w punkcie 2 e wezwaniem do udzielenia wyjaśnień w sprawie zatargu z Kasą Chorych o rozrachunek wzajemnych należności, zawiadamiamy uprzejmie, że rachunki pomiędzy Magistratem a Kasą Chorych m. Łodzi były prowadzone od 1922 roku przez obie strony oddzielnie, lecz bez uzgodnienia. Saldo wypadało wówczas zawsze na korzyść Magistratu, jednakże Kasa Chorych zweekała stale z uregulowaniem tegoż.

Od czasu rozpoczęcia robót kanalizacyjnych przez Wydział Kanalizacji i Wodociągów, należności za ubezpieczenie pracowników miejskich w Kasie Chorych znacznie wzrosły, wskutek czego, według obliczeń Kasy Chorych, saldo wypadło na niekorzyść Magistratu i Kasa Chorych zażądała uregulowania salda gotówką.

Obliczenia Kasy Chorych były jednostronne i niezgodne z obliczeniami, dokonanymi przez Magistrat, wobec czego zwrócono się do Kasy Chorych o wzajemne uzgodnienie rachunków. Przy uzgodnieniu okazało się, że różnice w obliczeniach powstały wskutek dokonania innego przez Magistrat, a innego przez Kasę Chorych przerachowania kwot, wyrażonych w markach polskich na złote oraz wskutek tego, że Kasa Chorych nie uznała niektórych kwot, należnych Kasie Miejskiej za leczenie chorych w szpitalach miejskich i niektórych zwrotów za wypłacone przez Magistrat w zastępstwie Kasy Chorych zasiłki chorobowe pracownikom miejskim. Powstałe skutkiem tego różnice okazały się bardzo poważne, gdyż, według obliczeń Kasy Chorych, saldo na dzień 1 stycznia 1927 roku wynosi na niekorzyść Magistratu zł. 96,932.18, zaś według obliczeń Magistratu na dzień 1 stycznia 1927 roku wynosi zł. 54,464.03 na niekorzyść Kasy Chorych; ogółem różnica wyraża się w kwocie zł. 151,396.21."

W tym stanie rzeczy podjęte zostały pertraktacje pomiędzy Magistratem a Kasą Chorych m. Łodzi dla usunięcia i uzgodnienia różnic, wynikłych na tle wzajemnego rozrachunku tych instytucyj. Nie przesądzając wyniku toczących się pertraktacyj — bardzo żmudnych i szczegółowych — stwierdzić możemy, że powinny się one zakończyć w najbliższym czasie."

UCHWAŁONO:

I. Uzupelnic porzadek dzienny przez wniesienie sprawozdania Ko-

misji specjalnej dla zbadania sprawy całokształtu nadużyć w majątku miejskim Łagiewniki.

II. W sprawie wyboru Komisji dla opracowania przepisów, regulujących ruch tramwajowy w m. Łodzi (zgodnie z uchwałą R. M. z dn. 19.V-27 r.)

Desygnować następujących członków Rady: Adama Cyrańskiego, Wiktora Groszkowskiego, Tadeusza Pałkowskiego, Stanisława Rapalskiego, dr. Samuela Schweiga i inż. Wacława Wojewódzkiego.

Wyborów dokonano przez aklamację na zasadzie listy kompromisowej, przedstawionej przez Konwent Seniorów.

III. W sprawie zaciągnięcia dalszej pożyczki w kwocie zł. 250.000 na prowadzenie robót inwestycyjnych celem zatrudnienia bezrobotnych — II. uchwalenie.

Rada Miejska, w związku z uchwałą swoją Nr. II z dnia 25 maja 1927 roku, upoważnia Magistrat m. Łodzi do zaciągnięcia ze Skarbu Państwa — w myśl reskryptu Ministerstwa Robót Publicznych Nr. III 2266 z dnia 13 kwietnia 1927 roku — dalszej pożyczki w kwocie zł. 250.000 na prowadzenie robót inwestycyjnych w celu zatrudnienia bezrobotnych, a mianowicie:

1. na roboty kanalizacyjne — zł. 200.000.—
2. na budowę drogi Łódź-Skotniki, kolei Łódź-Rokiciny-Tomaszów i wiaduktu kolejowego między ulicami Tramwajową i Wysoką oraz na roboty brukarskie — zł. 50.000.—

na warunkach, wyszczególnionych w reskrypcie Ministerstwa Skarbu Nr. 105 | D. B. | 5 z dnia 28 stycznia 1927 roku, a mianowicie:

a) pożyczka spłacona będzie do dnia 1 grudnia 1927 roku i zabezpieczona na wpływach podatkowych, w szczególności na dodatkach komunalnych do podatków państwowych oraz na udziale w tychże;

b) udzielona pożyczka może być skonwertowana na pożyczkę długoterminową w razie uzyskania odpowiednich źródeł na ten cel;

c) odsetki w wysokości 6 proc. w stosunku rocznym pobrane będą zgóry przy wypłacie tejże pożyczki;

d) pożyczka będzie wypłacona po nadesłaniu Izbie Skarbowej zobowiązania Magistratu, opartego na prawomocnej uchwale Rady Miejskiej co do zaciągnięcia danej pożyczki i przyjęcia jej warunków;

e) w razie niedotrzymania przez Gminę Miasta ustalonego terminu zwrotu udzielonej pożyczki, wzgl. o ile do tego czasu (ad b.) nie nastąpi konwersja pożyczki, Izba Skarbową po tym dniu wstrzyma wypłatę należnych Gminie miasta wszystkich wpływów z dodatków komunalnych do podatków państwowych oraz udziału w podatku dochodowym na pokrycie pożyczki przy pobraniu dalszych odsetek do czasu całkowitej spłaty pożyczki;

f) Skarb Państwa zastrzeżę sobie zmianę stopy procentowej przez podwyższenie jej w wypadku nieusprawiedliwionej zwłoki w zapłacie pożyczki.

(W głosowaniu brało udział 72 członków Magistratu; uchwałę po wzięto jednomyślnie).

IV. W sprawie zaciągnięcia dalszej pożyczki w kwocie zł. 240.000 na prowadzenie robót inwestycyjnych — I uchwalenie.

Rada Miejska, przychyłając się do wniosku Magistratu Nr. 540 z dnia 7 czerwca 1927 roku, upoważnia Magistrat m. Łodzi do zaciągnięcia ze Skarbu Państwa — w myśl reskryptu Ministerstwa Robót Publi-

czynnych Nr. III.2896 z dnia 14 maja 1927 roku — dalszej pożyczki w kwocie zł. 240.000 na prowadzenie robót inwestycyjnych w celu zatrudnienia bezrobotnych, a mianowicie:

1. na roboty kanalizacyjne zł. 200.000,—

2. na budowę wiaduktu kolejowego, zabrukowanie ulic, budowy drogi Łódź-Skotniki i budowy odcinka kolei Łódź-Rokiciny-Tomaszów zł. 40.000,—

na warunkach, wyszczególnionych w reskrypcie Ministerstwa Skarbu Nr. 105/D. B./5 z dnia 28 stycznia 1927 roku, a mianowicie:

a) pożyczka spłacona będzie do dnia 1 grudnia 1927 roku i zabezpieczona na wpływach podatkowych, w szczególności na dodatkach komunalnych do podatków państwowych oraz na udziale w tychże;

b) udzielona pożyczka może być skonwertowana na pożyczkę długoterminową w razie uzyskania odpowiednich źródeł na ten cel;

c) odsetki w wysokości 6 proc. w stosunku rocznym pobrane będą z góry przy wypłacie tejże pożyczki;

d) pożyczka będzie wypłacona po nadesłaniu Izbie Skarbowej zobowiązania Magistratu, opartego na prawomocnej uchwale Rady Miejskiej co do zaciągnięcia danej pożyczki i przyjęcia jej warunków;

e) w razie niedotrzymania przez Gminę Miasta ustalonego terminu zwrotu udzielonej pożyczki, wzgl. o ile do tego czasu (ad b) nie nastąpi konwersja pożyczki, Izba Skarbowa po tym dniu wstrzyma wypłatę należnych Gminie Miasta wszystkich wpływów z dodatków komunalnych do podatków państwowych oraz udziału w podatku dochodowym na pokrycie pożyczki przy pobraniu dalszych odsetek do czasu całkowitej spłaty pożyczki;

f) Skarb Państwa zastrzega sobie zmianę stopy procentowej przez podwyższenie jej w wypadku nieusprawiedliwionej zwłoki w zapłacie pożyczki."

(W głosowaniu brało udział 72 członków Magistratu; uchwałę powzięto jednomyślnie).

V. W przedmiocie sprawozdania Komisji specjalnej, powołanej uchwałą Rady Miejskiej Nr. II z dnia 21 grudnia 1926 roku dla zbadania sprawy całokształtu nadużyć w majątku miejskim Łaglewniki:

Po zreferowaniu przez referenta Komisji, r. Danielewicza, oraz wyczerpującej dyskusji, w której zabierali głos członkowie Rady Miejskiej: Żubert, Kempner, Nowacki, Bartczak, Młotecki, Klim, Schweig, Czernik, Muszyński oraz, jako ostatni, referent Komisji —

Rada Miejska, wysłuchawszy sprawozdania Komisji specjalnej, powołanej uchwałą swoją z dnia 21 grudnia 1926 roku dla zbadania nadużyć w lasach łaglewnickich, postanawia:

Wzywa się Magistrat do przekazania wszystkich protokółów wzmiankowanej Komisji panu prokuratorowi przy Sądzie Okręgowym w Łodzi.

VI. W sprawie zniesienia nocnej pracy w piekarniach:

Sprawę referuje r. Holenderski.

Z powodu stwierdzenia braku quorum — uchwał żadnych nie powzięto.

Z powodu zdekompletowania sali, przewodniczący o godz. 4 min. 20 posiedzenie zamyka.

Prowadzący protokół:

(—) *P. Rundo.*

Przewodniczący:

(—) *Dr. B. Fichna.*

Radni Sekretarze:

(—) *W. Credowa.*

(—) *A. Cyrański.*

KRONIKA MIEJSKA

— **Osobiste.** Ławnik Magistratu — p. Ignacy Kulamowicz, przewodniczący Wydziału Podatkowego, w dniu 20 b. m. rozpoczął doroczny czterotygodniowy urlop wypoczynkowy.

Poczas urlopu zastępuje go w czynnościach służbowych p. wiceprezydent W. Groszkowski.

Inspektor sanitarny m. Łodzi — p. dr. Artur Starzyński z dniem 17 b. m. rozpoczął 6-tygodniowy urlop zdrowotny. Podczas jego nieobecności zastępuje go inspektor szpitalnictwa miejskiego, p. dr. Edward Mittelstaedt.

W dniu 21 b. m. powrócił z urlopu wypoczynkowego i objął urządowanie naczelnik Wydziału Zdrowotności Publicznej, p. St. Kemper.

— **Delegacja Magistratu w Warszawie.** W dniu 14 b. m. pp. wiceprezydenci inż. W. Wojewódzki i W. Groszkowski bawili w Warszawie, celem interwencji u władz centralnych w sprawie kredytów na roboty sezonowe.

PP. wiceprezydenci konferowali w tej sprawie najpierw z naczelnikiem wydziału w Ministerstwie Robót Publicznych, p. inż. Warchałowskim, który, po wyluszczeniu sprawy przez przedstawicieli Magistratu, oświadczył, iż rząd zamierza obecnie wszelkie sprawy pożyczek dla samorządów kierować do Banku Gospodarstwa Krajowego.

Przedstawiciele Magistratu zwró-

cili uwagę, iż warunki, na jakich mają być udzielane pożyczki przez Bank Gospodarstwa Krajowego, uważają za niemożliwe do przyjęcia, a to przede wszystkim ze względów zasadniczych, gdyż samorząd, którego dochody opierają się na wpływach w walucie obiegowej, nie może zaciągać zobowiązań w złotych w złocie, jak to proponuje Bank Gospodarstwa Krajowego. Poza tem i dalsze warunki Banku, mianowicie, by emisje obligacji pożyczkowych, przyjmowane były po kursie emisyjnym 92 za 100, przy oprocentowaniu w stosunku 8 od sta — są również bardzo uciążliwe.

Ponieważ przedstawiciele Magistratu byli zdania, że — mimo pewnych subsydjów, obiecanych przez rząd w stosunku do ilości zatrudnionych robotników — warunki pożyczki w Banku Gospodarstwa Krajowego są zbyt trudne do przyjęcia — p. nacz. Warchałowski skierował delegację do Ministerstwa Skarbu, aby tam zasadniczo omówić sprawę kredytów dla Łodzi, która znajduje się w specjalnie ciężkich warunkach pod względem bezrobocia.

Następnie p. wiceprezydent Groszkowski udał się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, gdzie interwenjował w sprawach bieżących, a p. wiceprezydent Wojewódzki udzielił w odpowiednim wydziale wyjaśnień w sprawie drogi Łódź-Skołtinki.

W dniu 14 czerwca 1927 roku rozstał się z tym światem

MAKSYMILJAN ROSENSAL

Radny miasta Łodzi.

W zmarłym tracimy zacnego obywatela i gorliwego współpracownika o nieskazitelnym charakterze.

Cześć Jego pamięci!

Rada Miejska m. Łodzi.

— **Łódź na uroczystościach krakowskich.** Na uroczystości, które — w związku z przewiezieniem zwłok Juljusza Słowackiego do kraju — odbędą się z końcem b. m. w Krakowie — Magistrat m. Łodzi delegował p. wiceprezydenta inż. W. Wojewódzkiego.

— **Zamknięcie roku szkolnego.** W niedzielę, dn. 19 b. m., o godz. 11 przed poł., odbyło się w Teatrze Miejskim uroczyste zakończenie roku szkolnego Miejskich Wieczorowych Szkół Powszechnych.

Po części artystycznej, na którą złożyły się produkcje orkiestry i chóru uczniowskiego, popisy skrzypcowe, deklamacja, produkcje taneczne i t. p. w wykonaniu uczniów Wieczorowych Szkół Powszechnych — zabrał głos imieniem miasta p. wiceprezydent inż. W. Wojewódzki, który w ciepłych słowach zęgnął a-

biturjentów oraz życzył im powodzenia na nowej drodze życia. M. in. p. wiceprezydent zaznaczył, że miasto docenia w całej pełni znaczenie szkół wieczornych, które pozwalają młodzieży starszej i osobom dorosłym ukończyć pełną 7-klasową szkołę powszechną.

Następnie krótkie sprawozdanie z działalności szkół wieczornych złożył wizytator tych szkół p. Kahl, poczem imieniem Wydziału Oświaty i Kultury przemówił p. ławnik Fr. Kruczkowski, podkreślając zadania, jakie czekają abiturjentów po opuszczeniu szkoły.

Po przemówieniu jednego z abiturjentów, uroczystość zakończono odśpiewaniem „Roty“.

— **Budowa nowej oficyny w Magistracie.** Celem usprawnienia działalności Wydziału Podatkowego oraz dania Wydziałowi możliwości opróż-

nienia zajmowanego dotychczas lokalu prywatnego — Magistrat postanowił przystąpić w najbliższym czasie do budowy oficyny przy Placu Wolności Nr. 14 na pomieszczenie biur Wydziału Podatkowego.

Szkice na budowę tej oficyny są już gotowe, a Magistrat, rozpatrując sprawę tę na ostatniem posiedzeniu, uchwalił na koszty tej budowy, które wyniosą około 200 tysięcy złotych, przeznaczyć na razie sumę 100 tys. zł.

— **Oświetlenie krańców miasta.** Magistrat na ostatniem posiedzeniu uchwalił — na wniosek Wydziału Przedsiębiorstw Miejskich — zawrzeć z Łódzkim Towarzystwem Elektrycznym Sp. Akc. dodatkową umowę w sprawie zasilania energią elektryczną pobliskich miast i gmin.

W myśl tej umowy dodatkowej miasto wyraża zgodę na dostarczanie energii z Elektrowni Łódzkiej miastom: Ruda Pabjanicka, Pabjanice, Rzgów, Tuszyń, Konstantynów, Aleksandrów, Zgierz, jak również szeregowi gmin podmiejskich oraz położonych przy drogach, prowadzących do tych miejscowości.

Od energii elektrycznej, sprzedanej poza granice miasta, Łódzkie Towarzystwo Elektryczne Sp. Akc. obowiązuje się uiszczać miastu roczną opłatę w wysokości dwu i pół procent.

Dalej Łódzkie Tow. Elektryczne zobowiązuje się corocznie wykonać oświetlenie ulic bocznych i na krańcach miasta — czyli poza obszarem, przewidzianym w uprawnieniu — na przestrzeni 10 klm. w tych częściach miasta, które wskaże Magistrat, przyczem na odcinku 50-metrowym ustawiona będzie przeciętnie jedna lampa 100-watowa. Wszystkie urządzenia dla oświetlenia ulicznego, jak słupy, latarnie, przewody i t. p., będą wykonywane i konserwowane na koszt Towarzystwa.

Za korzystanie z powyższego oświetlenia miasta Magistrat m. Łodzi będzie płacił Towarzystwu po 108 zł. rocznie za każdą palącą się lampę 100-watową, za wyjątkiem dróg wjazdowych, t. j. będących

przedłużeniem szos, gdzie za 1 lampę opłata roczna wynosić będzie zł. 60.

W sprawie umowy dodatkowej z Łódzkim Towarzystwem Elektrycznym Magistrat wystąpi w najbliższym czasie z odpowiednim wnioskiem do Rady Miejskiej.

— **Umorzenie pożyczki dla pracowników Zarządu m. Łodzi.** Ostatnio stała się znów aktualna sprawa jednorazowego zasiłku, przyznanego w listopadzie r. ub. pracownikom Zarządu m. Łodzi w wysokości 1-miesięcznych poborów z tem, że połowa zasiłku uważana była jako pożyczka i miała być spłacona w 6-ciu ratach miesięcznych, poczynając od dn. 1 kwietnia r. b., któryto termin Magistrat swego czasu przesunął na 1 czerwca r. b.

Magistrat, opierając się na odnośnej uchwale Rady Miejskiej, postanowił na ostatniem swem posiedzeniu pożyczkę tę pracownikom Zarządu m. Łodzi umorzyć.

— **Obrachunek Zarządu m. Łodzi za rok 1926.** Na ostatniem posiedzeniu Magistratu rozpatrywany był obrachunek Zarządu m. Łodzi za rok budżetowy 1926. Obrachunek ten zamyka się we wpływach sumą złotych 29.405.457,50, w wydatkach zaś sumą zł. 27.040.799,26 — wobec czego saldo kasowe na dzień 31 grudnia 1926 r. wynosi złotych 2.364.658, 24.

Zaznaczyć należy, że powyższym obrachunkiem nie są objęte bilanse Gazowni Miejskiej oraz Wydziału Kanalizacji.

Magistrat postanowił powyższy obrachunek zaakceptować oraz zwrócić się do Rady Miejskiej z wnioskiem o zatwierdzenie obrachunku po uprzedniem sprawdzeniu ksiąg i dowodów kasowych przez radziecką komisję rewizyjną.

— **Podwyższenie kredytów dla Oddziału Pomiarów.** Ponieważ działalność Oddziału Pomiarów Wydziału Budownictwa Magistratu m. Łodzi, z powodu braku dostate-

cznych kredytów, nie może rozwijać się w odpowiednim tempie — Magistrat postanowił wystąpić do Rady Miejskiej z wnioskiem o podwyższenie o złotych 43.000 kredytów dla Oddziału Pomiarów, przewidzianych w budżecie na rok administracyjny 1927/28.

Na decyzję Magistratu wpłynęła przedewszystkiem ta okoliczność, iż prace pomiarowe muszą być przyspieszone ze względu na potrzeby Wydziału Kanalizacji i Wodociągów oraz na potrzeby Oddziału Regulacji Miasta, który przystępuje obecnie do szczegółowego opracowania planu regulacyjnego, sporządzonego dla Magistratu przez prof. Michalskiego z Warszawy.

— **Z Miejskiej Galerii Sztuki.** Działalność Miejskiej Galerii Sztuki w parku im. H. Sienkiewicza w ciągu maja r. b. przedstawiała się następująco:

W okresie sprawozdawczym w Miejskiej Galerii Sztuki miały gościć następujące wystawy: wystawa jubileuszowa prac prof. K. Stabrowskiego, wystawa jubileuszowa kompozycji kwiatowych W. Salwy oraz zbiorowa wystawa prac najwybitniejszych malarzy polskich.

Powyższe wystawy zwiedziło o-

gółem 3.893 osoby, w tem wycieczkami zbiorowemi — 1.316 osób, mianowicie: gimnazjum B. Brauna, gimnazjum H. Miklaszewskiej (4 razy), państwowe seminarjum nauczycielskie (3 razy), gimnazjum R. Sobolewskiej, gimnazjum J. Prysewiczówny (2 razy) gimnazjum im. J. Piłsudskiego (4 razy), gimnazjum im. Em. Szczanieckiej (3 razy), seminarjum nauczycielskie z Piotrkowa, T. U. R. (2 razy), gimnazjum Wiśniewskiego, szkoła zawodowa, szkoły powszechne (4 razy), gimnazjum Z. Pełkowskiej, szkoła handlowa C. Waszczyńskiej, Związek Pracowników Kas i Chorych, Tow. Młodzieży „Orle”, gimnazjum społeczne, szkoła wieczorowa.

— **Zachorowania na choroby zakaźne w Łodzi.** W ciągu ubiegłego tygodnia, t. j. od 12 do 18 czerwca r. b. włącznie, do Wydziału Zdrowotności Publicznej zgłoszono następujące wypadki chorób zakaźnych: dur brzuszny 6 wypadków (w ub. tyg. 6), czerwonka 1 (0) płonica 14 (13), błonica 16 (13), dętwica karku 0 (1), odra 34 (46), róża 0 (1), krztusiec 7 (4), gorączka połogowa 2 (0), jaglica 2 (1) — razem 82 wypadki (84).

Z ŻYCIA MIAST POLSKICH

Wybory do Rady Miejskiej w Wilnie.

W dniu 19 czerwca r. b. odbyły się wybory do Rady Miejskiej w Wilnie. Na 103.240 uprawnionych do głosowania — oddano ogółem ważnych głosów 59.904. Dzielnik wyborczy wynosił 1222.

Według ostatecznych obliczeń, które podlegają jeszcze zatwierdzeniu Głównego Komitetu Wyborczego, rezultat wyborów przedstawia się, jak następuje:

Lista nr. 1 (białorusko-rosyjski komitet wyborczy) uzyskała 1.608 głosów — 1 mandat, lista nr. 2 (P.P.S.) 11.434 głosy — 9 mandatów, nr. 3 (Zw. kobiet żyd.) 627 gł.—0 mand.

nr. 4 (Bund) 3.499 gł. — 3 mandaty, nr. 5 (Litwini wileńscy) 1.012 gł. — 1 mandat, nr. 6 (Poale-Sjon) 313 gł. — 0 mand., nr. 7 (bezpart. kom. obrony praw robotnika) 102 gł.—0 mand., nr. 8 (żyd. blok narod.) 10.525 gł. — 9 mandatów, nr. 10 (zjedn. polski kom. wyb.) 5.892 gł.—5 mandatów, nr. 12 (bezpart. kom. obrony polskości i fachowej a oszczędnej gospodarki miejskiej) 5.376 gł. — 4 mandaty, nr. 14 (centr. polski komitet wyb.) 13.636 gł. — 11 mandatów, nr. 15 (robotn. zjedn. kom. wyborczy) 5.880 gł. — 5 mandatów.

Zaznaczyć należy, że rozporządzenie generalnego komisarza ziem wschodnich z r. 1919, na którym o-

pierało się postępowanie wyborcze do rady miejskiej m. Wilna, przewiduje możliwość łączenia się list w związku. Stosownie do tej ustawy zgłoszone zostały następujące związki; listy nr. 1 z listą nr. 5, listy nr. 2 z listami nr. 4, 6 i 15, oraz listy nr. 12 z listą nr. 7.

Wybory do Rad Miejskich na Wołyniu.

Z zarządzenia wojewody wołyńskiego ustalono wybory do rad miejskich na d. 17-ty lipca w miastach: Łucku, Ratnie, Ołyce, Rożyszczach, Horochowie, Beresteczku, Zdołbunowie, Ostrogu, Korcu, Bereszku, Kostopolu, Dubnie i Radziwiłłowie.

Wybory do Rady Miejskiej w Lublinie.

Wybory do Rady Miejskiej w Lublinie odbyły się w dniu 19 czer-

wca r. b. Ilość uprawnionych do głosowania wynosiła 56.571. Oddano głosów ważnych 47.385, unieważnionych 735.

Wedle dotychczasowych nieurzędowych obliczeń, wynik wyborów jest następujący;

Lista nr. 1 (Poale Sjon-prawica) 543 głosy — 0 mandatów, nr. 2 (P. P. S.) 16.195 gł. — 17 mandatów, nr. 3 (żyd. demokr.) 2.329 gł. — 2 mandaty, nr. 4 (Bund) 7.403 gł. — 7 mandatów, nr. 5 (Poale Sjon-lewica) 1.225 gł. — 1 mandat, nr. 7 (chrześcij. komitet wyb. obrony polskości Lublina) 8.919 — 9 mandatów, nr. 8 (żyd. zw. właśc. nieruchomości) 764 — 1 mandat, nr. 9 (żyd. blok narod.) 4.605 gł. — 5 mandatów, nr. 10 (blok związków pracowniczych) 4.873 gł. — 5 mandatów, nr. 11 (zjednocz. zawod. polskie), 133 gł. — 0 mandatów.

Miejski Kinematograf Oświatowy

TEL. 18-26. **WODNY RYNEK** (róg Rokicińskiej), **PROGR. 23.**
dojazd tramwajami № 10.

Od wtorku, dn. 21 do poniedziałku, dn. 27 czerwca 1927 r. wł.

Dla Dorosłych: początek seansów codziennie o g. 18.45, 20.45
(w soboty i niedziele o g. 16.45, 18.45 i 20.45).

Krzyżowa droga białych niewolnic

Opowieść z życia niedoświadczonych dziewcząt.

Następny program: **PAT i PATACHON** (złociowie w opałach)

Dla Młodzieży: początek seansów codziennie o godz. 15 i 16.45
(w soboty i niedziele o godz. 13.15 i 15).

„BIAŁY BÓG PAPUASÓW“ przygoda dwojga rozbitków (9 aktów) według noweli CLIVE ARDENA.

W poczekalniach kina codz. do g. 22 audycje radjofoniczne.